CORNELII VAN
BINKERSHOEK
OPERA OMNIA,

IN DUOS TOMOS DISTRIBUTA

CUM REPERTORIO GENERALI
ad Calcem adjecto.

EDITIO QUARTA.

MDCCLXI.

CORNELII VAN BINKERSHOEK,

JURISCONSULTI FAMIGERATISSIMI,

Senatus Supremi Hollandiæ, Zelandiæ & Friſiæ olim Præſidis.

OPERA OMNIA.

IN QUIBUS MULTA EX ROMANO VETERI, nec non ex GENTIUM & PUBLICO UNIVERSALI, etiamque HOLLANDIÆ CUM PUBLICO TUM PRIVATO JURE Capita elegantiſſime doctiſſimeque tractantur &c.

EDIDIT ET PRÆFATUS EST

B. PHILIPPUS VICAT,

Juris in Academia Lauſannenſi Profeſſor.

TOMUS PRIMUS

Continens { OBSERVATIONUM JURIS ROMANI LIBROS VIII. / OPUSCULA VARII ARGUMENTI.

COLONIÆ ALLOBROGUM,

Sumptibus MARCI-MICHAELIS BOUSQUET & CHAPU

MDCCLXI.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

CORNELII VAN BYNKERSHOEK

JURISCONSULTI & PRÆSIDIS

OBSERVATIONUM
JURIS ROMANI

LIBRI QUATUOR.

IN QUIBUS PLURIMA

JURIS CIVILIS

Aliorumque Auctorum loca explicantur & emendantur.

EDITIO QUARTA.

CORNELII VAN BYNKERSHOEK,

JURISCONSULTI FAMIGERATISSIMI,

Senatus Supremi Hollandiæ, Zelandiæ & Friſiæ olim Præſidis.

OPERA OMNIA,

IN QUIBUS MULTA EX ROMANO VETERI, nec non ex GENTIUM & PUBLICO UNIVERSALI, etiamque HOLLANDIÆ CUM PUBLICO TUM PRIVATO JURE Capita elegantiſſime doctiſſimeque tractantur &c.

EDIDIT ET PRÆFATUS EST

B. PHILIPPUS VICAT,

Juris in Academia Lauſannenſi Profeſſor.

TOMUS SECUNDUS

Continens { OPERA MINORA.
QUÆSTIONES JURIS PUBLICI.
QUÆSTIONES JURIS PRIVATI.

COLONIÆ ALLOBROGUM.

Sumptibus MARCI-MICHAELIS BOUSQUET & CHAPUIS.

MDCCLXI.

CORNELII VAN BYNKERSHOEK

JURISCONSULTI & PRÆSIDIS,

OPERA MINORA,

OLIM SEPARATIM, NUNC CONJUNCTIM EDITA.

RECENSUIT ET NONNULLA ADDIDIT AUCTOR.

EDITIO QUARTA.

CORNELII VAN BYNKERSHOEK,

Juriſconſulti & Præſidis,

LIBER SINGULARIS

AD LEG. XL. D.

DE

REBUS CREDITIS.

VERBA LEGIS:

PAULUS Lib. III. Quæſtionum.

L*Ecta eſt in auditorio Æmilii Papiniani, Præfecti prætorio, Juriſconſulti, cautio hujuſmodi:* LUCIUS TITIUS SCRIPSI ME ACCEPISSE A PUBLIO MÆVIO QUINDECIM MUTUA, NUMERATA MIHI DE DOMO: ET HÆC QUINDECIM PROBA RECTE DARI KALENDIS FUTURIS, STIPULATUS EST PUBLIUS MÆVIUS, SPOSPONDI EGO LUCIUS TITIUS. SI DIE SUPRASCRIPTA SUMMA PUBLIO MÆVIO, SIVE AD QUEM EA RES PERTINEBIT, DATA, SOLUTA, SATISVE EO NOMINE FACTUM NON ERIT, TUNC EO AMPLIUS, QUO POST SOLVAM, POENÆ NOMINE IN DIES TRIGINTA, INQUE DENARIOS CENTENOS, DENARIOS SINGULOS DARI, STIPULATUS EST PUBLIUS MÆVIUS, SPOSPONDI EGO LUCIUS TITIUS. CONVENITQUE INTER NOS, UTI PRO MÆVIO EX SUMMA SUPRASCRIPTA MENSTRUOS REFUNDERE DEBEAM DENARIOS TRECENOS EX OMNI SUMMA EI, HÆREDIVE EJUS. *Quæſitum eſt de obligatione uſurarum: quoniam numerus menſium, qui ſolutioni competebat, tranſierat. Dicebam quia pacta incontinenti facta ſtipulationi ineſſe creduntur, perinde eſſe, ac ſi per ſingulos menſes certam pecuniam ſtipulatus; quoad tardius ſoluta eſſet, uſuras adjeciſſet. Igitur finito primo menſe, primæ penſionis uſuras currere: & ſimiliter poſt ſecundum & tertium tractum, uſuras non ſolutæ [pecuniæ] penſionis creſcere: nec ante ſortis non ſolutæ uſuras peti poſſe, quam ipſa ſors peti potuerat.* † *Pactum autem, quod ſubjectum eſt, quidam dicebant ad ſortis ſolutionem tantum pertinere, non etiam ad uſurarum, quæ priore parte ſimpliciter in ſtipulationem veniſſent; pactumque ad tantum ad exceptionem prodeſſe. Et ideo, non ſoluta pecunia ſtatutis penſionibus, ex die ſtipulationis uſuras deberi, atque ſi id nominatim eſſet expreſſum.* † *Sed cum ſortis petitio dilata ſit, conſequens eſt, ut etiam uſuræ ex eo tempore, quo moram fecit, accedant. Et, ſi (ut ille putabat) ad exceptionem tantum prodeſſet pactum (quamvis ſententia diverſa obtinuerit,) tamen uſurarum obligatio ipſo jure non committitur: non enim in mora eſt is, a quo pecunia propter exceptionem peti non poteſt. Sed [ſi] quantitatem, quæ medio tempore colligitur, ſtipulamur, cum conditio extiterit, ſicut eſt in fructibus, idem & in uſuris poteſt exprimi, ut ad diem non ſoluta pecunia, quo competit uſurarum nomine, ex die interpoſita ſtipulationis præſtetur.*

CAPUT I.

PAULUS *Lib. III. Quæſtionum.*

E*X Re eſt, prinſquam ad verborum interpretationem perveniamus, pauca de ſignificatione ipſius Tituli referre*, verba ſunt Ulpiani in *l. 1. pr. ff. de Reb. Cred.* Sic & nos ex re eſſe putamus, de